

משכׁו וקְחֹה לְכֶם

**"וַיָּקֹרֶא מֹשֶׁה לְכָל קְנֻתֵּי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיכֶם מַשְׁכָּנוּ וְקֹזֶב כִּכֶּם צָאן לְמִשְׁפּוֹתֵיכֶם
וְשִׁזְׁוּתוֹ הַפְּסֹזֶזׁ" (שמות יב כא) ¹**

שמות ר' בה טז ב - "משכׁו וקְחֹה"

וכן אתה מוצא לישראל, כשהיו במצרים היו עובדיין עבודת כוכבים² ולא היו עוזרים אותה שנאמר: "איש את שקוֹצֵי עַנִּיהם לְאַשְׁלִיכֵוּ" (יחזקאל כ ח). ³ אמר לו הקב"ה למשה: כל זמן שישראֵל עובדיין לאלהי מצרים, לא ג'אלו. לך ואמר לך שנייהו מעשיהם הרעים ולכפור בעבודת כוכבים.⁴ זה שכתוב: "משכׁו וקְחֹה בעבודת כוכבים" - כולם, משכו ידיים מעבודת כוכבים לכם" - אף אמר, משכו ידיים מעבודת כוכבים וקְחֹה לכם צאן ושחתו אלהיהם של מצרים ועשו הפסקה. שבך הקב"ה פוסח עליהם עליכם.⁵ הוא: "בשובה ונחת תושעון" (ישעה ל טו).

מכילתא דרבנן ישמעאל יתרו פרשה ו'

"לא יהיה לך אלהים אחרים על פני". למה נאמר? שלא ליתן פתחון פה לישראל לומר, לא נצטווה על עבודה זרה, אלא מי שייצא מצרים. לכך נאמר "על פנֵי", לומר, מה אני חי וקיים לעולם ולעולם עולם, אף אתה ובןך ובןך לא תעבוד עבודה זרה עד סוף כל הדורות.⁶

שבת שלום מחלקי המים

¹ הzcירוף של "משכׁו" ו"לקח" מופיע גם בספר שופטים פרק ד פסוק ו: "לך ומשכת בהר תבור ולקחת עמק עשרת אלפיים איש". מה המקורה שם? האם נראת לך שזה דומה?

² איפה זה כתוב בהגדה של Lil הסדר?

³ כדי לפתח את ספר יחזקאל ולקראות את פרק כ כלו, בפרט פסוקים ה-ט.

⁴ ובמדרשי מכילתא דרבנן ישמעאל כתוב: "וַיֹּדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן וְיִצְׁוֶם אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - צִוְּם לְפָרֹשׁ מַעֲבוֹדָה זָרָה".

⁵ ובהמשך המדרש בתרילית פרשה ג כתוב: "בשעה שאמר הקב"ה למשה לשוחות הפסקה, אמר לו משה: ריבון העולם, הדבר הזה היאך אני יכול לעשות? אי אתה יודע שהחצאן אלהיהם של מצרים הון? שנאמר: הון נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו! אמר לו הקב"ה: חיך אין ישראל מיכאן עד שיחתחו את אלהי מצרים לעיניהם שאודיע להם שאין אלהיהם כללום". בשביב מי שחתחו בני ישראל את השה בפסח מצרים, בשביב המצרים או בשביבם? ואת הפסוק בישעהו "בשובה ונחת תושעון", צריך אולי לזכור: בתשובה ובנחת שתעשו ל渴"ה - תיוושעון. ראה את המשך הפסוק שם: "בחשקת ובבטחה תהיה גבורתכם" וتسביר אותו. מי בארץ משתמש היום בפסוק הזה בתורה סיסמה?

⁶ יכולנו אולי לחשב שהחצאן ממצרים, מקום של עבודה זרה הרבה, שוב אין חשש שננטעה אחורי עבודה זרה, באה התורה ומלמדת אותנו, בעשרות הדברים, שבכל דור ודור חייב אדם להיזהר מעבודה זרה. אולי גם זה פירוש של מה שאנו אומרים בליל הסדר: בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים.